

Özet

- İnsanlar için var olan sistemin normal şekilde işleyemediği, fiziksel normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen, ekonomik ve sosyal kayıplar meydana getiren, hizmet sistemlerinin kilitlendiği, kaynakların yetersiz kaldığı, doğal, teknolojik ve insan kökenli olaylara **afet** denir. Afetler çeşitlerine göre ayrılır ve isimlendirilir. Nüfusu 10 milyondan yüksek olan metropoller arasında deprem riski olan şehir sayısı çok fazla değildir. Bunların arasından en önemlileri Tokyo, San Francisco ve İstanbul sayılabilir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. İnsanlar için var olan sistemin normal şekilde işleyemediği, fiziksel normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen, ekonomik ve sosyal kayıplar meydana getiren, hizmet sistemlerinin kilitlendiği, kaynakların yetersiz kaldığı, doğal, teknolojik ve insan kökenli olaylara ne denmektedir?
 - a) Tehlike
 - b) Acil Durum
 - c) Afet
 - d) Risk
 - e) Kaza
2. Erozyon, tabiatın normal süreci içinde meydana geliyorsa nasıl adlandırılmaktadır?
 - a) Hızlandırılmış Erozyon
 - b) Deprem
 - c) Doğal Afet
 - d) Normal Erozyon
 - e) Sel
3. Büyüklük kavramı denildiği zaman aletsel büyüklük anlaşılmalıdır. Yani depremin derinliği frekans şiddeti gibi kavramlar sayesinde oluşturan sayısal değerdir. Bu sayısal değerler ölçek olarak nasıl adlandırılır?
 - a) Richter
 - b) İnç
 - c) Metre
 - d) Candela
 - e) Kilometre
4. Aşağıdakilerden hangisi Doğal Afet değildir?
 - a) Deprem
 - b) Sel
 - c) Yoğun Kar Yağışı
 - d) Paranın değer kaybetmesi
 - e) Heyalan

5. Kuvvetli yer hareketi ölçen cihazların belirli bölgelere yerleştirilerek, parametreleri çok çeşitli olan zarar görabilirlik oranlarına göre hesaplanarak risk haritalarından da faydalanarak deprem sonrasında en kısa sürede en çok hasar gören alanları saptamayı sağlayan sistemler ne tür sistemlerdir?
- a) Acil Müdahale Sistemi
 - b) Acil Durum Planı
 - c) Hızlı Mücadele Sistemleri
 - d) Yavaş Müdahale Sistemleri
 - e) Müdahale Sistemleri
6. Büyüklük kavramı denildiği zaman aletsel büyüklük anlaşılmalıdır. Yani depremin derinliği frekans şiddeti gibi kavramlar sayesinde oluşturan sayısal değerdir. Richter ölçeği olarak adlandırılır. Ülkemizde en yetkin kurum neresidir?
- a) Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi
 - b) Atom Enerji Kurumu
 - c) Türk Standartlar Enstitüsü
 - d) Çalışma Bakanlığı
 - e) Valilikler
7. Can ve mal kayıplarına neden olmak ile birlikte sosyo-ekonomik düzen ve etkinliklere zarar verme potansiyeli ne denmektedir?
- a) Tehlike
 - b) Risk
 - c) Olay
 - d) Doğal Afet
 - e) Olay
8. Erozyon, tabiatın normal süreci içinde meydana geliyorsa normal erozyon; insanın tabiattaki toprak, su ve bitki arasındaki dengeyi bozucu nitelikteki müdahaleleri sonucu meydana geliyorsa nasıl bir erozyondur?
- a) Normal Erozyon
 - b) Hızlandırılmış erozyon
 - c) Olası Sonuç
 - d) Deprem
 - e) Heyalan

9. Doğal afetler veya teknik arızalar sonucu oluşan ve hayatın akışını bozacak ölçüde sonuçlar doğuran olaylara ne denir.
- a) İnsan kaynaklı afet
 - b) Doğal Afet
 - c) Büyük Erzoyon
 - d) Deprem
 - e) Zarar
10. Büyüklük kavramı denildiği zaman aletsel büyüklük anlaşılmalıdır. Yani depremin derinliği frekans şiddeti gibi kavramlar sayesinde oluşturan sayısal değerdir. Richter ölçeği olarak adlandırılır. Büyüklük değerleri denilen bir aletle ölçülür. Bu aletin adı nedir?
- a) Barometre
 - b) Dozimetre
 - c) Sismograf
 - d) Richtermetre
 - e) Monografi

Cevap Anahtarı

1.C, 2.D, 3.A, 4.D, 5.C, 6.A, 7.A, 8.B, 9.A, 10.C

Özet

- Saha çalışmalarının en yoğun ve fazla sayıda personelle karşımıza çıktığı evre müdahale evresidir. Müdahale evresinde yapılan çalışmalar yaşam alanlarının yanı sıra canlı yaşamını direkt ilgilendirdiğinden ayrıca hassasiyet taşır.
- Afeti yaşayan veya yaşama riski fazla olan ülkeler de kendilerine göre müdahale sistemleri ve koordinasyon unsurları geliştirmişlerdir. Bu afetleri yaşayan ve onlara yardıma gelen ekiplerin her seferinde elde ettikleri deneyimler sonucunda bu ekip temsilcileri bir araya gelerek deneyimlerini paylaşmışlar olayları ve yaklaşım biçimlerini, teknikleri malzemeleri tartışmışlar ve standart sayılabilecek sonuçlara ulaşmışlardır.
- Eğer afeti yaşayan ülke yardım çağrısı bildiriminde bulunursa, yardıma hazır olduğunu söyleyen ülkeler harekete geçerek afet ülkesine intikale geçerler. Kargaşaya mahal vermemek için yukarıda bahsedilen yapılardan ilk kullanılanlardan biri VOSOC'dur.
- Günümüzde 29.05.2009 tarihinde çıkarılan 5902 sayılı yasa ile afetlerde ayrı ayrı görevleri bulunan üç genel müdürlük ki bunlar İçişleri Bakanlığı bünyesindeki Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Bayındırlık Bakanlığına Bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğüdür ki; bunlar kapatılarak Başbakanlık Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuştur.
- Sonuç olarak bir an önce sistemin tüm unsurlarıyla uluslararası koordinasyon prosedürlerine paralel olarak kurgulanması ve temel ilkelerinin benimsetilmesi için eğitim çalışmalarına hız verilmesi gerekmektedir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

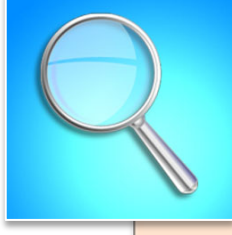
DEĞERLENDİRME SORULARI

1. AFAD Başkanlığı nereye bağlı olarak yapılanmıştır?
 - a) Başbakanlık
 - b) Dışişleri Bakanlığı
 - c) İçişleri Bakanlığı
 - d) Maliye Bakanlığı
 - e) Hiçbiri
2. Hangisi AFAD Teşkilat şeması içinde Yer Alan Daire Başkanlıkları arasında değildir?
 - a) Planlama ve Zarar Azaltma Dairesi Başkanlığı
 - b) Deprem Dairesi Başkanlığı
 - c) İyileştirme Dairesi Başkanlığı
 - d) Müdahale Dairesi Başkanlığı
 - e) Birleşmiş Milletlerle İlişkiler Dairesi Başkanlığı
3. Afetlerde kaç seviye ve etki derecesi belirlenmiştir?
 - a) 2
 - b) 3
 - c) 4
 - d) 5
 - e) Hiçbiri
4. Afetlerde hangi seviye ve etki derecesinde uluslararası desteğe ihtiyaç duyulduğu öngörülmektedir?
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) Hepsi
5. Ülkemizde meydana gelen afetin seviye ve derecelendirmesini hangi kurum yapar?
 - a) AFAD
 - b) İçişleri Bakanlığı
 - c) Duruma göre hepsi
 - d) Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu
 - e) Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu

6. Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulunun Başkanlığını kim yürütür?
- a) AFAD Başkanı
 - b) Başbakan veya görevlendireceği Başbakan Yardımcısı
 - c) İçişleri Bakanı
 - d) Başbakanlık Müsteşarı
 - e) Hiçbiri
7. Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu başkanlığını kim yürütür?
- a) AFAD Başkanı
 - b) Başbakan veya görevlendireceği Başbakan Yardımcısı
 - c) İçişleri Bakanı
 - d) Başbakanlık Müsteşarı
 - e) Hiçbiri
8. Afet Acil Durum Başkanlığı hangi sayılı kanunla kurulmuştur?
- a) 5209
 - b) 7126
 - c) 586 sayılı kanun hükmünde kararname
 - d) 657
 - e) Hiçbiri
9. Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu yılda en az kaç kez toplanır?
- a) 1
 - b) 4
 - c) Gerek olmadıkça toplanması öngörülmez.
 - d) Ayda en az 1 kez
 - e) Hiçbiri
10. Birleşmiş Milletler saha organizasyonu içinde “Varış Ayrılış Merkezi” kavramının karşılığı kısaltma olarak aşağıdakilerden hangisidir?
- a) OSOCC
 - b) OCHA
 - c) UNDAC
 - d) RDC
 - e) LEMA

Cevap Anahtarı

1.A, 2.E, 3.C, 4.D, 5.A, 6.B, 7.D, 8.E, 9.E, 10.D

Özet

•Sosyal Bilimlerde kavramlar yaşıntıyla etkileşimli olarak gelişmektedir. Sivil Korunma kavramı da İkinci Dünya Savaşı sonrası sivil savunma fikrinden tedricen gelişerek oluşmaya devam etmektedir. Kısaca özetlemek gerekirse günümüzde bir yandan karşılaşılabileceğimiz felaketlerin boyutlarının büyümesi, öte yandan yardımlaşma ve dayanışma yolunda iletişim kanallarının giderek zenginleşmesi güvenlik için daha çok çaba harcamamızı gerektirmektedir. Sivil korunma ifadesi günümüzde eskiye nazaran daha çok katılımcı ve paylaşımcı olmak anlamına gelmektedir. Sivil korunma ifadesinde belirtildiği gibi katılımcılık bireye daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Bunun için sivil korunma ifadesin incelenmesi, bilinmesi önemlidir. Bu bölümde Dünya’da sivil korunma için yapılan çalışmalara ve sivil korunma ifadesinin incelenmesine yer verilmiştir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Afet ve acil durum planlarında Sivil Savunma ile Sivil Korunma ifadelerinde aşağıdakilerden hangisi en belirgin farklılık yaratır?
 - a) Terör olayları ve büyük sanayi kazalarının dahil edilmesi
 - b) Deprem ve sel gibi felaketlerin yer alması
 - c) Savaş durumları
 - d) Sivil korunma etkinlikleri
 - e) Hiçbiri
2. Sivil korunma etkinlikleri için hangi ifade yanlıştır?
 - a) Sivil korunma etkinlikleri arasında eğitim çalışmaları yer almaz.
 - b) Sivil korunma etkinliklerinde afet öncesi hazırlık önemli yer tutar.
 - c) Sivil korunma etkinlikleri afet öncesi ve afet anını kapsar.
 - d) Sivil korunma etkinlikleri savaş dönemlerini de kapsar.
 - e) Afet sonrasını kapsar.
3. Seveso Kazası Hani kaza türüne girmektedir?
 - a) Büyük çapta nükleer kaza
 - b) Radyasyon sızıntısı
 - c) Deniz kirliliği
 - d) Kimyasal kaza
 - e) İş Kazaları
4. Seveso Kazasında tahliye neden hemen gerçekleştirilmemiştir?
 - a) Yetkililer Kazayı toplumdan saklama eğilimine girdiler
 - b) Yetkililer Kazanın ne zaman olduğunu anlayamadılar
 - c) Tahliye için araç bulmadılar
 - d) Seveso kasabasının yolları çok bozuktu
 - e) Yetkililer Kazadan haberleri olmamıştır.
5. Fukuşima Nükleer Kazası neden Küresel boyutta büyük kazadır?
 - a) Kazadan sonra yıllar geçmesine rağmen sızıntı okyanusta büyük bir kirlenmeye neden olmaktadır?
 - b) Kazaya müdahaleyi sadece Japonlar yapmadı, diğer büyük ülkelerde katıldı
 - c) Kaza dünyanın en önemli reaktörlerinden birinde yaşandı
 - d) Afetlerle mücadelede öncü olan Japonya’ da böyle bir kazanın yaşanması büyük şaşkınlık yaratı
 - e) Hepsi

6. Eğitim sisteminde korunma ve hazırlıkla ilgili eğitim araç setleri hazırlanırken hangi kullanıcı kategorileri ortaya çıkmıştır? Başka bir deyişle bu kullanıcı setleri aşağıdaki hangi kesimlere hitap edecektir?
- a) İlgili öğrenciler,
 - b) İlgili personel,
 - c) Sivil korunma gönüllüleri
 - d) Profesyoneller
 - e) Hepsi
7. Afet durumunda okul örgütlenmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- a) Okul nüfusu ve Gönüllüler ve profesyonellerin hazırlıklarının doğrulanması
 - b) Kişilerin refah durumları
 - c) Sosyokültürel farklar
 - d) Hukuki faktörler
 - e) Dini faktörler
8. Selveso Kazası ve Fukuşima Nükleer kazası çok farklı yıllarda farklı kazalar olmalarına rağmen en belirgin ortak özellikleri nedir?
- a) Her iki kazanın müdahale süreci yıllarca sürdü ve eleştirilere neden oldu?
 - b) Her iki kaza da kimyasal sızıntı kazasıdır.
 - c) Her iki kaza da radyasyon kazasıdır.
 - d) Her iki kaza da aynı yılda meydana gelmiştir.
 - e) Her iki kaza da aynı anda meydana gelmiştir.
9. 21. yy 'da önemli yer tutan öz belirleme kuramına göre, bireyde herhangi bir davranış değişikliğinin oluşabilmesi ve sorumluluk bilincinin gelişebilmesi için ne gereklidir?
- a) Bir konudaki uygulamaların bireyin kendi özgür seçiminden ve içsel motivasyonundan kaynağını alması
 - b) Bir konudaki uygulamaların dışsal kontrolden kaynağını alan bir motivasyonuna sahip olması
 - c) Bir konudaki uygulamaların içsel kontrolden kaynağını alan bir motivasyonuna sahip olması
 - d) Estetik değerlere sahip olmak
 - e) Beden sağlığına sahip olmak

10. Katılımcı bireyin sorumluluğu sivil korunma ifadesi arasındaki ilişki..... ile vurgulanır. Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Toplumda otoriter yaklaşımların önem kazanması
- b) Geleneksel Eğitim yaklaşımları
- c) 21. yy Eğitim yaklaşımları ve sorumluluk eğitimi
- d) Sorumlulukların Kabul edilmesi
- e) Kişilerin refah durumları

Cevap Anahtarı

1.A, 2.A, 3.D, 4.A, 5.E, 6.E, 7.A, 8.A, 9.A, 10.C

Özet

- Meydana gelebilecek kaza, olay, acil durumlar ve afetlerde görev alacak servislerinin görev ve sorumluluklarını doğru bilip ilgili servisi zamanında bilgilendirip doğru bilgiler vererek yapılacak müdahalenin zamanında ve etkin olmasını sağlanabilir.
- Afet ve acil durumlar meydana geldiğinde gerek müdahale ekiplerinin gerek ise afetzedelerinin zarar görmelerini engellemek için elektriklerin kesilmesi, su taşkınlarının önlenerek enkaz altındaki yaralıların boğulma ya da elektrik çarpmalarını önlediği gibi yolların açık tutulması gibi bir çok konuda yardımcı olmaktadır.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Trafik kazası olduğunda sağlık kuruluşunu arayıp aşağıdakilerden hangi bilgiyi vermemiz gereksiz olur?
 - a) Kazanın nerede olduğunu
 - b) Kaç kişinin yararlandığını ve yaralanma şekillerini
 - c) Yolların durumunu biliyorsak hangi yönden gelmelerini
 - d) Trafik kazası yapan aracın marka ve model bilgilerini
 - e) İletişim bilgilerimizi
2. Aşağıdakilerden hangisi afet ve acil durum servisi değildir?
 - a) Sağlık kuruluşu 112
 - b) PTT
 - c) İtfaiye
 - d) Arama Kurtarma Birlikleri
 - e) Polis/Jandarma
3. Aşağıdakilerden hangisi İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin görevlerinden değildir?
 - a) İlin afet ve acil durum tehlike ve risklerini belirlemek
 - b) İl afet ve acil durum yönetimi merkezini yönetmek
 - c) Afet ve acil durumlara ilişkin eğitim faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak
 - d) Afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasarı tespit etmek
 - e) İlgili mevzuatta yer alan seferberlik ve savaş planları yapmak ve bunları uygulamaya koymak
4. Arama Kurtarma Birlik Müdürlükleri çalışmalarını hangi bir birim altında yürütmektedir?
 - a) Sivil Savunma Genel Müdürlüğü
 - b) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
 - c) İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri
 - d) Genelkurmay Başkanlığı
 - e) Sahil Güvenlik
5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Atom Enerjisi Kurumu’nun görevlerindendir?
 - a) Nükleer Araştırmalarda bilimsel araştırma yapmak
 - b) Nükleer kazalarda arama ve kurtarma yapmak
 - c) İl afet acil durum planlarını yapmak
 - d) Başbakanlık sekreteryasıyla ilgilenmek
 - e) Nükleer felaket tatbikatı yaptırmak

6. Aşağıdakilerden hangisi Sahil Güvenliğin görevlerinden değildir?
- a) Ülkemiz sahil ve karasularımızı korumak
 - b) Ülkemiz sahil ve karasularımızda güvenliği sağlamak
 - c) Afet acil durumlar da can ve mal kaybını önlemek
 - d) Su ve ürünleriyle ilgili avcılığın denetlenmesi
 - e) Karada arama kurtarma faaliyetlerine katılmak
7. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün görevleri aşağıdakilerden hangisi değildir?
- a) Denizlerimizde ve kara sularımızda seyreden Türk ve yabancı bayraklı gemilerin seyir güvenliğine yardımcı olmak
 - b) Seyir emniyeti ile ilgili her türlü hizmetleri yapmak
 - c) Deniz kazalarından sonra zarar gören canlıları tedavi etmek
 - d) Deniz kazalarında arama kurtarma hizmetleri
 - e) Olası kazalar ve acil durumlar olduğunda deniz kirlenmelerinin müdahale ve kontrol altında tutulmasını sağlamak
8. Aşağıdakilerden hangisi Mahalle Afet Kurulunun üyelerinden değildir?
- a) Gönüllü Koordinatörü
 - b) Başkan (Muhtar)
 - c) Risk ve Hasar Tespit Sorumlusu
 - d) Lojistik Sorumlusu
 - e) MAG Uzmanı
9. Aşağıdakilerin hangisi TAG Eğitim Modülü'nün öncelikle hedeflenen gruplarından değildir?
- a) Sivil Savunma Uzmanları
 - b) Sivil Savunma Gönüllüleri
 - c) Arama Kurtarma Birliği Çalışanları
 - d) Sivil Toplum Kuruluşları Üyeleri
 - e) Emniyet Teşkilatı Çalışanları
10. Hangisi TAG eğitimi almış gönüllülerin görevlerinden değildir?
- a) İlk ve orta okullardaki öğrencilere eğitim vermek
 - b) Bireylerin birlikte verimli çalışabilmelerini mümkün kılmak
 - c) Profesyonel ekipler bölgeye ulaşana kadar en çok sayıda insan için en iyiyi yapmaya çalışmak
 - d) Bölgeye ulaştıklarında profesyonellere yardımcı olmak
 - e) Standart bir hareket modeli ve uygulanabilir eylem planı benimseyebilmelerini sağlamak

Cevap Anahtarı

1.D, 2.B, 3.E, 4.C, 5.A, 6.E, 7.C, 8.E, 9.C, 10.A

Özet

- Koordinasyonun farklı tanımları bulunabilmekle birlikte, kelime anlamı olarak “pek çok farklı unsurun bir bütün olarak etkili bir şekilde çalışmasını sağlamak veya belli bir amaca ulaşmak için türlü işler arasında bağlantı, ilişki, düzen ve uyum sağlamaktır.”.
- Birleşmiş Milletler Afet Değerlendirme ve Koordinasyon (UNDAC) doğa kaynaklı afetlerde acil durumlarda olaydan etkilenen yerdeki saha seviyesinde koordinasyonu yürütmek amacıyla kurulmuş bir sistemdir.
- OSOCC’un ilgili devlet kurumum/kurumlarının görevini devralmak gibi bir amacı yoktur. Tam tersi, bu kurumların görevlerini yerine getirmelerinde onlara destek olma amacındadır.
- RDC (Varış Ayrılış Merkezi) UNDAC ekibinin görevini yerine getirebilmesi için afet veya acil durumdan etkilenen ülkeye giriş ve çıkış noktalarından kurulan bir koordinasyon merkezidir.
- Uluslararası yardımın yapıldığı deprem afetlerinde koordinasyon gerektiren en önemli çalışmalardan biri enkaz altında kalanları kurtarmaya yönelik arama ve kurtarma çalışmalarıdır.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi koordinasyonun amaçları arasında değildir?
 - a) Pek çok farklı unsurun bir bütün olarak çalışması
 - b) Pek çok farklı unsurun etkili bir şekilde çalışmasını
 - c) Pek çok farklı unsurun kuvvetler ayrılığı ilkesine bağlı kalarak çalışması
 - d) Pek çok farklı unsurun belli bir amaca ulaşmak için çalışması
 - e) Pek çok farklı unsurun düzen ve uyum içerisinde çalışması
2. Koordinasyon olmaması ne gibi sonuçlar doğurur?
 - a) Kaynakların etkin kullanımı zorlaşır
 - b) Aynı iş birden fazla kere farklı paydaşlar tarafından farkında olunmadan tekrarlanır
 - c) Yetersiz müdahale ortaya çıkabilir
 - d) Afetin boyutu ve ihtiyaçları azalır
 - e) Olumsuz etkileri de kendini daha çok gösterebilir
3. Türkiye’de sağlık ve hijyen çalışmaları hangi kurum tarafından yürütülür?
 - a) Afetlerde Sağlık Hizmetleri Birimleri
 - b) Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi
 - c) Sağlık Ocakları
 - d) Halk Sağlığı Kurumu
 - e) Devlet Hastaneleri
4. BM Genel Kurulu’nun 46/182 sayılı 1991 yılındaki kararıyla OCHA’nın görevleri aşağıdakilerden hangisi değildir?
 - a) Ortak çalışma yapan müdahale birimlerinin kurulması
 - b) Durum ve ihtiyaç değerlendirmelerinin yapılması
 - c) Koordinasyon forumlarının organize edilmesi
 - d) Kaynakların harekete geçirilmesi
 - e) Koordinasyon mekanizmalarının ve araçlarının yönetilmesi
5. Aşağıdakilerden hangisi UNDAC’ın amacıdır?
 - a) Afetlerden etkilenen ülkeye müdahale ekipmanı sağlamak
 - b) Afetlerden etkilenen ülkeye arama kurtarma ve tıbbi müdahale komuta merkezi kurmak ve yönetmek
 - c) Afet veya acil durumdan etkilenen ülkeye ve BM sistemine destek olmak
 - d) Afetlerden etkilenen ülkeye kriz masası kurmak
 - e) Afetlerden etkilenen ülkede hasar tespiti yapmak

6. Aşağıdakilerden hangisi UNDAC'ın dört ana unsurundan biri değildir?
- a) Personel
 - b) Ekipman
 - c) Yöntem
 - d) Tatbikat
 - e) Prosedürler
7. UNDAC sisteminde personel kaynakları arasında aşağıdakilerden hangisi değildir?
- a) Afet acil durum yöneticileri ve uzmanları
 - b) Mühendisler
 - c) Tıbbi müdahale yöneticileri
 - d) Medya yönetimi
 - e) Arama kurtarma personeli
8. OSSOC'un görev ve amaçları aşağıdakilerden hangisi değildir?
- a) Olaydan etkilenen ülke ile uluslararası aktörler arasındaki köprü görevi görmek
 - b) Uluslararası aktörlerin afet/acil durum yerinde saha seviyesindeki faaliyetlerinin koordinasyonu için bir sistem sağlamak
 - c) Uluslararası insani yardım kuruluşları arasında iş birliği sağlamak
 - d) Koordinasyon ve bilgi yönetimi için bir platform oluşturmak
 - e) Acil durum yöneticisi yetiştirmek
9. Aşağıdakilerden hangisi havaalanlarında kullanılan RDC'nin yaptığı çalışmalardan değildir?
- a) Ülkeye giriş yapan insani yardım kuruluşlarının OSOCC'a yönlendirilmesi
 - b) Ülkeye girişte insani yardım kuruluşlarına afet/acil durumla ilgili ilk bilgilerin sağlanması
 - c) İnsani yardım kuruluşlarının acil ihtiyaçlarının sağlanmasında destek olunması
 - d) İnsani yardım kuruluşlarının etkilenen bölgeye sevk edilmesi için gerekli olan diplomatik engellerin kaldırılmasında destek olunması
 - e) Yakıt, çevirmen, iletişim listesi, harita, radyo frekansı vs. gibi konularda destek olunması

10. INSARAG üyesi kaç ülke ve kuruluş vardır?

- a) 50'den fazla
- b) 60'dan fazla
- c) 70'den fazla
- d) 80'den fazla
- e) 90'dan fazla

Cevap Anahtarı

1.C,2.D,3.D,4.A,5.C,6.D,7.B,8.E,9.D,10.D

Özet

- Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehlikeler günümüz dünyasında değişen savaş yöntem ve taktikleri neticesinde gerek savaş alanlarında, gerekse terör grupları tarafından zaman zaman kullanılan bir yöntem olmakla birlikte bazen de kazalar sonucu sadece askerî birimler değil aynı zamanda sivil halk da bu tehlikelere maruz kalmaktadır.
- Öncelikli olarak siren ikaz sistemlerini öğrenmeli ve siren ikaz alarm kartını acil durum çantamızda, sığınakta ve belirlediğimiz odamızda görünür bir yerde muhafaza etmeliyiz.
- Biyolojik savaşlar insanoğlunun yüzyıllardır kullandığı bir yöntemdir. Tarihin birçok döneminde savaşlar esnasında vebadan ölmüş insanların mancınıklara yerleştirip düşman kalelerine atılarak büyük zayıflar verdirilmiştir.
- Afet acil durumlar yönünden bakılması gereken en önemli noktalar ise savaş dışında nükleer santraller ve tıbbi görüntüleme merkezlerin olası bir kaza veya afet sonrası oluşabilecek risklerine karşı hazırlıklı olmak.
- 20. yüzyıl, insanoğlunun birçok bilim dalında üstün gelişme ve başarı sağladığı bir dönemdir. Tıp alanında, sanayi üretimi ve kalitesi alanında, tarım alanında uzun ömürlü ve daha fazla ürün alınması, yer altı kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve uzay teknolojileri gibi birçok alanda büyük gelişim ve başarılar sağlamıştır. Atom çekirdeğinin bir atomun parçalanması ya da iki atomun birleşmesi halinde açığa çıkan enerjiden faydalanarak nükleer silahlar yapılmış ve geliştirilmiştir. Ancak bu silahlar insanlığa tehlike olmuştur.
- Bazı biyolojik harp ajanlarının ani etkileri gözükmeyip kuluçkalama süresi uzun olabileceğinden bu konuda hassasiyet gösterilip yetkili kişi/kurumlardan bilgi gizlenmemelidir.

Ödev

- Bina yöneticileri yasal sorumluluklarının ne kadar farkında ? Araştırınız.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1-Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu KBRN tehlikeleri nelerdir?

- a) Ulaşım kazaları
- b) Ortadoğu'da bulunan KBRN silahları
- c) Rusya'da bulunan KBRN silahları
- d) Bulgaristan ve Ermenistan'da bulunan nükleer santraller
- e) Hepsi

2-Kimyasal silahların özellikleri nelerdir?

- a) Kokuları çok ağır olduklarından dolayı hemen fark edilirler.
- b) Kokusuzlardır.
- c) Yaşam alanlarına girmeleri engellenmez.
- d) Üretimleri çok pahalı olduğundan sadece çok gelişmiş ülkelerde bulunurlar.
- e) Sıcak ve tazikli suyla yıkanmaları durumunda hemen etkilerini kaybederler.

3-Kimyasal silahlara maruz kaldığında aşağıdakilerden hangisi yapılmamalıdır?

- a) Olay Gerçekleştiği andan itibaren en kısa sürede bölgeyi terk etmeliyiz.
- b) Saldırı sonrası eğer bölgeyi terk edemiyorsak çevremizdeki eşyalardan bir barikat kurmalıyız
- c) Saldırı sonrası vücudumuzu iyice ovarak (lifle) yıkamalıyız
- d) Kimyasal silahların etkilerinden en az zararı görmemek için tahliye rüzgârlı havlarda yapmalıyız.
- e) Kimyasal silaha maruz kalındığında ve sonrasında yağmurda el ve yüzümüzün ıslanmamasına özen göstermeliyiz.

4-Biyolojik silahların aşağıdakilerden hangisi üzerindeki etkisi daha fazladır?

- a) İnsanlar ve hayvanlar
- b) İnsanlar, Hayvanlar ve bitkiler
- c) İnsanlar ve elektronik ekipmanlar
- d) Askerî araçlar
- e) Hepsi

5-Biyolojik saldırılara hazırlıkta aşağıdakilerden hangisi yapılmamalıdır?

- a) Eğitim alınmalıdır.
- b) Bina pencerelerinin büyüklüğü 60 x 60 x 70 geçmemelidir.
- c) Acil durum çantası hazırlanmalıdır.
- d) Evin bir odası geçici barınma alanı seçilmeli ve aile fertlerine bildirilmelidir.
- e) Çevre temizliğine dikkat edilmelidir.

6- Biyolojik kontaminasyonda dekontaminasyon nasıl yapılmalıdır?

- a) Bina komple havalandırılıp bir süre kapalı tutulmalı
- b) Bina en az bir yıl süreyle kullanılmamalı
- c) Tesis temizlenmesi için özel karışımli boyalarla sık sık boyanmalı
- d) Biyolojik harp ajanlarının özeliği tespit edildikten sonra kuluçkalama sürelerini doldurmamaları için gerekli hava koşulları sürekli değişken olmalı
- e) Sıcak sabunlu suyla yıkamalı

7-Radyolojik ve Nükleer risklerin kaynağı hangisi değildir?

- a) Savaş yoluyla atılan
- b) Nükleer santraller
- c) Tıbbi görüntüleme cihazları
- d) Nükleer deniz altılar
- e) Büyük uçak kazaları

8- Isı Radyasyonun özellikleri nelerdir?

- a) Kısa ve kesik kesiktir
- b) Çevre ısını yavaş yavaş yükseltir
- c) Bölgesel küçük çapta yangınlara sebep olabilir
- d) Nükleer silahın etkileme alanı atılacağı bölgedeki nüfusun sayısına göre ayarlanır
- e) Mesafe ile azalır

9-Radyasyon hastalıkları belirtilerinden hangisi yanlıştır?

- a) İsteksizlik
- b) Halsizlik
- c) Bitkinlik
- d) Kusma
- e) Burundan ve ağızdan sürekli kan akması

10- Kullanılan Kimyasal Maddeler (KBRN Terörizm) terörist eylemlerde hangi amaçla kullanılmaz?

- a) Ekonomik önemi olan bina ve arazileri ele geçirmek
- b) Yaralamak
- c) İnsanları etkisiz hale getirmek,
- d) Bitkisel ve hayvansal besin kaynaklarını kullanılmaz hâle getirmek
- e) Besin stoklarını kontamine etmek ve yok etmek,

Cevap Anahtarı

1e,2b,3e,4b,5b,6e,7e,8e,9e,10a

Özet

- Birleşmiş Milletlerin yaptığı uluslararası tanımlamaya göre; insanlar için, fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen ve etkilenen topluluğun kendi imkân ve kaynaklarını kullanarak üstesinden gelemeyeceği doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olayların doğurduğu sonuçlara “afet” adı verilir.
- Bina, İnsanların çalışma, yaşama ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla inşa etikleri beton-arme, ahşap, yığma, çelik ya da ahşap gibi malzemelerden inşa edilen genel olarak taşıyıcı sistemi duvar, kolan ve kirişlerden oluşan yapılara denir.
- Ülkemizde arama kurtarma birlikleri profesyonel olarak 11 tane olup gerek ülkemizde gerekse uluslararası müdahaleleri yapmaktadır.
- Ülkemizde çok fazla gündemde gelmeyen fakat bulunduğumuz coğrafyanın özelliği dolayısıyla oluşabilecek savaşta komşularımızın birçoğu Nükleer, Kimyasal ve biyolojik silah kapasitesine sahiptir.
- Afet ve acil durumlara hazırlık yasal zorunluluğu olan aynı zaman da bireyden başlayıp işletme, kurum, kuruluş, belediyeler ve il ölçekli yapılmamaları zorunludur. Ülkemizde afet acil durum planları, sivil savunma planları, sabotaj planları, kriz yönetimi planları, İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili çalışmalar ve binaların yangından korunması ilgili yasal zorunluluklar kanun ve yönetmeliklerle belirtilmiştir.
- Ulusal düzeyde afet ve acil durumların sıkça yaşanmasının yanında ülkemizin bulunduğu coğrafyada yaşanan savaşlar, afetler ve göçler dolayısıyla bölge halklarıyla geçmişten gelen kültürel yakınlıklarımız, ortak geçmiş, tarihimiz ve inanç birliği yaşadığımız bu bölgede her zaman için ilk müdahaleden ilk kapılarını açan ilk insani yardımları yapan ülke olmaktayız.
- Ülkemizde planlama çalışmalarının nasıl yapılacağıyla ilgili tam donanımlı ve kapsamlı yasal kaynak olarak Sivil Savunmanın 7126 sayılı yasa ve tüzükleriyle belirtilmiştir.
- İşletmeler/kurumlar yasal zorunluluklar dışında bölgesel ve ulusal afet acil durumlarda çalışmalarda yer almaktadır.
- Bütün yasal dayanaklara bakıldığında işletme/kurumlarda kurulacak servis ve ekiplerin çalışan sayısına bağlı olarak ekip sayıları 4-6-8-12 şeklinde devam etmektedir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Temizlik ham maddesi taşıyan bir aracın kaza yapması ne tür bir kazadır?
 - a) İş kazası
 - b) Spor kazası
 - c) İletişim kazası
 - d) Ev kazası
 - e) KBRN kazası
2. Toplumun hayatını sekteye uğratan can ve mal kaybına sebep olabilen, yerel kaynaklarla üstesinden gelinebilen durumlara ne ad verilir?
 - a) Kaza
 - b) Olay
 - c) Afet
 - d) Acil durum
 - e) Olağanüstü hâl
3. Ağaçlandırma çalışması afet acil durum yönetim döngüsü bakımından ne tür bir çalışmadır?
 - a) Müdahale
 - b) Risk
 - c) İyileştirme
 - d) Zarar azaltma
 - e) Heyelan ve toprak kayması durumunda erozyonu önler
4. Arama Kurtarma ekibinin kurulması ve donanımlarının sağlanması afet yönetimi bakımından hangi evreyi kapsar?
 - a) Zarar azaltma
 - b) Müdahale
 - c) Risk
 - d) İyileştirme
 - e) Düzenleme
5. Bina tirajı neden gereklidir?
 - a) Binanın enkaz kaldırma süresini hesaplamak için,
 - b) Binanın diğer binalara verdiği zararı hesaplamak için,
 - c) Kriz merkezlerinin sayısal değerleri belirlemesi, sınıflandırması ve hasar çeşidine göre acil yardım müdahale ekiplerinin yönlendirmesi için,
 - d) STK'ların çalışmalarını sadece hafif hasarlı binalara yönlendirmesini yapmak için
 - e) Hangi binaların yıkılacağına karar vermek için,

6. İllerde meydana gelen acil durumlarını kim yönetir?
 - a) TCDD
 - b) Başbakanlık AFAD
 - c) İl AFAD
 - d) İl emniyet müdürlüğü
 - e) Belediye başkanlığı itfaiye müdürlüğü
7. Afet acil durumlarda bireyden başlayıp kurum ve işletmelerin öncesi,esnasını ve sonrasını kapsayan hazırlık çalışmaları nelerdir?
 - a) Risk analizi
 - b) Sabotaj planı
 - c) 24 Saat çalışma planı
 - d) İş sağlığı ve güvenliği planı
 - e) Afet acil durum planı
8. 7126 sayılı yasaya göre planlamaya dâhil kurum ve kuruluşlar hangi ekipleri kurarlar?
 - a) Kontrol merkezi ve karargâh servisi
 - b) Emniyet kılavuzu ve itfaiye servisi
 - c) İlk yardım ve kurtarma servisi
 - d) Sosyal yardım ve teknik onarım servisi
 - e) Hepsi
9. 7126 sayılı yasa çerçevesinde kurulacak servislerdeki görevlilerin yaş aralığı kaç olmalıdır?
 - a) 15-35
 - b) 16-65
 - c) 17-70
 - d) 18-60
 - e) 18-65
10. 7216 sayılı yasada belirtilen 59 maddedeki ekip sayısı kaç olmalıdır?
 - a) 4-6
 - b) 6-8
 - c) 8-10
 - d) 10-12
 - e) 12-14

11. Birleşmiş Milletler İNSARAG tarafından Ülkemizde sınıflandırılmış kaç ekip bulunmaktadır?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

Cevap Anahtarı

1.E, 2.E, 3.D, 4.B, 5.C, 6.C, 7.E, 8.E, 9.B, 10.C, 11.B

Özet

- Türkiye'de en çok görülen afet depremler olduğu için depremlerden önce, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri açıklanmıştır. Deprem sırasında ve sonrasında paniklememenin ve sakin kalmaya çalışmanın önemine vurgu yapılmıştır.
- Afetler olmadan önce planlar yapılmalı ve bu planları tatbikatlarla uygulamaya sokmalıyız. Afet sırasında ve sonrasında aile bireylerinin ya da çevremizdekilerin neler yapacağını önceden belirlemeli ve görev tanımlarını oluşturmalıyız.
- Afet esnasında ise panik yapılmamalı ve sakin kalınmaya çalışılmalıdır. Deprem sırasında ayağa kalkmaktan kaçınılmalı ve olabildiğince yere yakın durulmalıdır.
- Afetlerden sonra yapılması gereken ilk şey kendi güvenliğimizi almaktır. Kendi güvenliğinizden sonra çevrenizdekilerin güvenliği alınmalıdır.
- Tahliye planları sayesinde önceden yapmamız gerekenleri öğrenmeliyiz.
- Deprem bittikten sonra deprem çantanızla birlikte dışarıya çıkın.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi afet döngüsünün evrelerinden değildir?
 - a) Zarar Azaltma
 - b) Hazırlık
 - c) Tatbikat
 - d) İyileştirme
 - e) Müdahale
2. Türkiye’de çok meydana gelen afet çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Kimyasal afetler
 - b) Nükleer afetler
 - c) Yangın
 - d) Doğal afetler
 - e) Yapay afetler
3. Aşağıdakilerden hangisi afetlerden önce hazırlık evresinde yapılması gereken çalışmaların ana hedeflerinden değildir?
 - a) Zarar görülebilirlik ve risk analizi
 - b) Lojistik hizmet planları
 - c) Kurtarma ve acil yardım planları
 - d) Hasar tespiti
 - e) Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri
4. Afetlere aşağıdakilerden hangisini yaparak hazırlanamayız?
 - a) Kültür fizik hareketleri yapıp kondüsyonumuzu artırarak
 - b) Yapısal olmayan tehlikeler azaltılarak
 - c) Zorunlu deprem sigortası yaptırarak
 - d) Aile afet planı hazırlayarak
 - e) Deprem tatbikatları yaparak
5. Tehlike avının amacı aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Evimiz ya da çalışma ortamımız içerisinde bize risk oluşturabilecek durumları ortadan kaldırmak
 - b) Oturduğumuz ya da çalıştığımız binaya deprem güçlendirmesi yapmak
 - c) Bulunduğumuz binadan tahliye planı yapmak
 - d) Yangın tatbikatı yaparak
 - e) Zorunlu deprem sigortası yaptırarak

6. Deprem çantasının özellikleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?
- a) Temel malzemeler haricinde aile bireylerinin özelliklerine göre düzenlenmelidir
 - b) Oluşturulan çanta kolay taşınabilir ve afet sırasında ve sonrasında kolay ulaşılabilir olmalıdır
 - c) Hayatı idameyi kolaylaştırmalıdır
 - d) İçindekileri malzemeleri sudan koruyabilir özellikli olmalıdır
 - e) Çantanın fermuarları kilitlenmelidir
7. Aşağıdakilerden hangisi yapısal unsurlar açısından deprem yönetmeliği kapsamında dikkat edilecek hususlardan değildir?
- a) Binanın yetkili mühendisler tarafından yapılmasına
 - b) Binanın eğitimli usta ve kalfalarla projeye uyumlu yapılmasına
 - c) Binanın dış görünümüne
 - d) Binanın bulunduğu bölgenin zemin özelliklerine uygun yapılmasına
 - e) Doğru miktar ve kalitede inşaat malzemesi kullanılmasına
8. Aşağıdaki eğitimlerden hangisi afet öncesi alınması gereken eğitimlerden değildir?
- a) Tehlike avı eğitimi
 - b) Yangın eğitimi
 - c) Temel malzeme bilgisi eğitimi
 - d) Bina tahliyesi eğitimi
 - e) İlk yardım eğitimi
9. 1999 Kocaeli depreminde hasar gören binaların yüzde kaç yamyassı olmuştur?
- a) %3-5
 - b) %10
 - c) %25
 - d) %70
 - e) %90
10. 1999 Kocaeli depreminde kaç bin bina hasar görmüştür?
- a) 62.000
 - b) 520.000
 - c) 620.000
 - d) 52.000
 - e) 152.000

Cevap Anahtarı

1.C, 2.D, 3.D, 4.A, 5.A, 6.E, 7c, 8.C, 9.A, 10.D

Özet

- Acil durumlar ve hayatı idame gerektiren konular sadece doğada başımıza gelebilecek sorunlar değildir; trafik kazaları, deprem, sel ve çığ düşmesi gibi birçok acil durumla karşılaşmak mümkündür. Kendine güvenen, neyi nasıl yapacağını bilen ve doğru ekipman seçimi yapabilen birey, kendi hayatını ve çevresindeki birçok kişinin hayatını kurtarabilir.
- Hayatta kalma psikolojisi, planlama, doğada sağlıklı kalma, acil yardım, alet yapımı ve diğer tüm ihtiyaçları planlamak; bilgi ve becerilerine güvenmekten başlar.
- İçme suyunun temiz olmadığından şüpheniyorsak basit arıtma yapabiliriz. Basit arıtma; en alta kum, üzerine ince taş, en üste ise çakıl taşlarını koymak suretiyle yapılır.
- Ateş yakmak yiyecek ve içeceklerin pişirilip kaynatılmasında ve vücut ısının korunmasında da fayda sağlayacaktır.
- Yön bulmak için birçok doğal ve teknolojik ekipmanlar kullanılabilir başarılı olmak için her zaman için iyi gözlem yapıp bizlere nelerin yardımcı olabileceğini değerlendirmek tüm afet ve acil durumlarda son derece önemlidir.
- Bulunduğumuz noktada güneşin doğduğu taraf doğudur. Sağ kolumuzu doğuya doğru uzatırsak, solumuz batı, önümüz kuzey ve arkamız güney yönünü gösterir.
- Afet ve acil durumlarla ilgili bir çok farklı hayatı idame yöntemi bulunmaktadır, yüzyıllardır özellikle Kızıldereli, Avustralya Aborjinleri ve Afrika'daki kabilelerin yaşadıkları bölgelerde doğayla barışık ve uzun yıllar kullandıkları çok farklı yöntemler bulunmaktadır.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Afet ve acil durumda hayatı idamede en temel unsur aşağıdakilerden hangisi değildir?
 - a) Hayatta kalma isteği
 - b) İçecek
 - c) Ateş ve ısınma
 - d) Barınma
 - e) Uyumalı
2. Hayatı idame gerektiren bilgiler hangi durumlarda kullanılmaz?
 - a) Trafik kazaları
 - b) Deprem
 - c) Sel
 - d) Çığ
 - e) Tiraj çalışmaları esnasında
3. Aşağıdakilerden hangisi hayatı idamede ateş ve ısınmada temel gereksinim değildir?
 - a) Hayatta kalma isteği
 - b) Isınma
 - c) Yiyeceklerin pişirilmesi
 - d) Yabani hayvanların saldırılarını engelleme
 - e) Aydınlatma
4. Enkaz altında kalmamız durumunda ne yapmamalıyız?
 - a) Mümkün olduğunca hareket ederek bulunduğumuz yeri genişletmeliyiz
 - b) Göçük altında fazla bağırmamalıyız
 - c) Enerjimizi boşa harcamamalıyız
 - d) Muhtemel doğru çıkış yönlerini tespit etmek için hava giriş ve çıkış yönlerine dikkat etmeliyiz
 - e) Yanımızda duran eşyaları mümkün olduğu kadarıyla yerlerinden oynatmamalıyız
5. Yön bulma yönteminde aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?
 - a) Camiler
 - b) Mezar taşlarına bakarak
 - c) Kutup yıldızına bakarak
 - d) Taşlar ve ağaçlardaki yosunlara bakarak
 - e) Kuşların uçmadan önceki süründükleri yönlere bakarak

6. Aşağıdakilerden hangisi doğada bulduğumuz su kaynaklarını dezenfekte etmek için kullandığımız yöntemlerden biri değildir?
- a) Etrafta bulacağımız pet şişeleri suyla doldurup ateşin içinde kaynatabiliriz
 - b) Çakıl taşları ve kumlardan damıtma yapabiliriz.
 - c) Çevrede bulduğumuz taşların yakıtlarını su üzerinde yakarak alttaki suyun kaynamasını sağlarız
 - d) Büyük su kaynaklarında akan suların kayalarda oluşturduğu oyuklara suyu doldurup daha sonra dışarıda ateşte ısıtacağımız küçük taşları suyun içine atarak ısı transferi yoluyla kaynamasını sağlamak
 - e) Mataramızla su kaynatabiliriz
7. Doğada yiyeceklerin pişirilmesi için aşağıdaki yöntem ve tekniklerden hangisi kullanılmaz?
- a) Av hayvanının kendi derisinde pişirmek
 - b) Bulduğumuz yiyecek parçalarını birbirine çarparak ısı oluşturup pişirme
 - c) Bir sopaya sararak veya geçirerek pişirmek
 - d) Yeşil yaprakları birbirine küçük dal parçalarıyla tepsi şeklinde şekil vererek içerisinde pişirmek
 - e) Dere yataklarının kenarlarında bulunan ince sal taşlarının üzerinde
8. Afet ve acil durumlarda yaralının taşınması için aşağıdaki yöntemlerden hangisi kullanılmaz?
- a) Battaniye ile taşıma
 - b) Sandalye ile taşımak
 - c) Kapı üzerinde taşıma
 - d) Kucakta taşıma
 - e) Yaralının yürütmesi
9. Doğada barınmak için aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanamayız?
- a) Dere kenarına en yakın alandaki boşluklara girmek
 - b) Yıkılmış bir ağacın bir ucu yerde dururken diğer ucunu 1 metre kadar yukarıda sabitleyip etrafını dal ve yapraklarla kapatıp geçici bir barınma alanı inşa etme
 - c) Üç adet uzun dalın bir birine bağlayıp ortada olanı ters yönde çevirip iyice sıkışmasını sağladıktan sonra üçgen şekilde (kızılderili çadırı şeklinde) bir üçayak şeklini aldıktan sonra etrafına dal ve yapraklarla kapatıp korunaklı bir alan oluşturma
 - d) İp olarak kullanabileceğimiz bitkilerden yerden belli bir yükseklikte karşılıklı duran iki veya daha fazla ağaca sararak aralarına dal parçaları koyarak hamak şekline getirme
 - e) Yanımızda bulunan battaniye ve benzeri brandaların üçgen veya kare olarak ağaçlarla desteklenerek geçici barınma oluşturmaları

10. Pusulaların renkli ucu hangi yönü gösterir?

- a) Güney
- b) Batı
- c) Doğu
- d) Kuzey
- e) Kuzey batı

Cevap Anahtarı

1.E, 2.E, 3.E, 4.A, 5.E, 6.C, 7.B, 8.E, 9.A, 10.D

Özet

- Temel afet bilinci bu eğitimlerinde, katılımcılara basit bir literatür çalışması yaptırılarak, afet ve acil durumlar ile ilgili temel kavramlar ile Türkiye'de ve dünyada kullanılan afet yönetim sistemlerinin temelleri anlatılmaktadır.
- Bireyler özellikle evde yangın/duman algılama sistemleri, çoklu priz/fişler kabloların kullanımı ve mutfak yangınlarına karşı bilinçli olmalıdır.
- İşletme/ kurumlar kendi risklerine göre ileri seviye yangın eğitimler almalı bununla birlikte afet acil durum müdahale ekiplerinin triaj eğitimlerini muhakkak alması gerekmektedir.
- Ülkemizde planlamaya tabi işletme/ kurumların kurması gereken ekiplerle birlikte ulusal, uluslararası kuruluşların organize ettiği gönüllü oluşumlar ve Marmara depremi sonrası oluşan sivil toplum kuruluşlarının gönüllülük organizasyonları mevcuttur.
- Afet ve acil yardım planları, hayatın olağan akışı dışında meydana gelen her türlü olağandışı durumda; bu duruma maruz kalan işletme/kurum ve topluluklarda kaosu önlemek ve; neyin, ne zaman, nasıl ve kim tarafından yapılacağını önceden belirlemek amacıyla yapılan çalışmalar bütünüdür.
- Günlük yaşantımız içerisinde karşılaşılabileceğimiz tehlikelere karşı hazırlıklı olmak için öncelikli olarak eğitimler almak ve bununla birlikte yaşadığımız alanlarda, evimizde, okulumuzda ya da iş yerlerimizde hazırlıklar yapmalıyız. Fakat gördüğümüz kadarıyla bu hazırlıklar ve verilen eğitimler genellikle deprem odaklı yürütülmektedir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Afet ve acil durum eğitimleri aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Temel afet bilinci
 - b) Temel ilk yardım bilgisi
 - c) Temel enkaz altında kalma bilgisi
 - d) Temel afet psikolojisi eğitimi
 - e) Kriz yönetimi eğitimi
2. Temel afet bilinci eğitimi içerisinde aşağıdakilerden hangisi verilmez?
 - a) Toplanma bölgesi bilgisi
 - b) Temel literatür bilgisi
 - c) Temel arama kurtarma eğitimi
 - d) Afet ve acil durumlar sonrası neler yapılması gerektiği
 - e) Afet ve acil durumlar esnasında yapılması gerekenler
3. Sağlık Bakanlığının 2011 yılı İlk Yardım Yönetmeliğinin 16. maddesi gereğince ağır ve tehlikeli iş yerleri kapsamında bulunan her 10 personel için kaç sertifikalı ilk yardımcı bulundurmak zorundadır?
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) 5
4. Sağlık Bakanlığının 2011 yılı İlk Yardım Yönetmeliğinin 16 maddesi gereğince tüm kurum ve kuruluşlar için her 20 personel için kaç sertifikalı ilk yardımcı bulundurmak zorundadır?
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) 5
5. Yangınlara doğru müdahale edilmesinin afet acil durumlar yönünden en büyük yanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Patlamalar
 - b) Isı üretmesi
 - c) Boğucu gazlar üretmesi
 - d) Görüşü mesafesini düşürmesi
 - e) İkincil afete dönüşmesi

6. Bireylerin afet ve acil durumlara hazırlık kapsamında yangınla ilgili alacağı tedbirler içerisinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?
- a) Ev içerisine duman fanlarının kurulması
 - b) Yangın algılama sistemlerinin kurulması
 - c) Duman algılama sistemlerinin kurulması
 - d) Çoklu prizleri kullanmamak
 - e) Mutfak yangınları hakkında bilgi sahibi olmak
7. Afet psikolojisi eğitimi kimlere verilmez?
- a) Arama kurtarmacılara
 - b) İlk yardımcılara
 - c) İtfaiyecilere
 - d) Temel afet bilinci eğitimi alan kişiler
 - e) Afet ve acil durumlarla ilgili sivil toplum kuruluşları gönüllülerine
8. Hafif arama kurtarma eğitimleri aşağıdakilerden hangileridir?
- a) Haberleşme
 - b) Takımdaşlık
 - c) Bina triajı
 - d) Temel mühendislik ve inşaat teknikerliği eğitimi
 - e) Bina hasar çeşitleri
9. Trafik kazalarında aşağıdakilerden hangisini yapmamalıyız?
- a) Araç bakımını yaptırmak,
 - b) İkincil bir kaza oluşmaması için trafiğin yönlendirmesini yapmak,
 - c) Araç çalışmıyorsa hemen kontağını açıp aracın tüm fonksiyonlarının hazır olarak bekletilmesi,
 - d) Yangın oluşmaması için akü kutup başlarının sökülmesi,
 - e) Kaza alanının çevre güvenliğini sağlamak,
10. Kriz yönetim sisteminin en büyük özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Kriz aniden meydana gelir
 - b) Kurumun iş alanına özgü gelişir
 - c) Kriz yönetim ekibi işletme/kurumun en eski çalışanlarından seçilir
 - d) Krizler sadece kurumun iç birimlerini ilgilendirir
 - e) Krizler hemen çözülecek olarak algılanmamalı bunun bir süreç olduğunu tüm yöneticiler ve paydaşların bilmesi gerekir

Cevap Anahtarı

1.C, 2.C, 3.A, 4.A, 5.E, 6.A, 7.D, 8.D, 9.C, 10.E

Özet

- Afet acil durum planlamalarının ana temeli olan risk analizi aynı zamanda işletme/kurumlar için ileriye dönük zarar azaltma çalışmalarında planlamaya yardımcı olacaktır. Risk analizi yaparken sistematik ve işletme/kurumun faaliyet alanı göz önünde bulundurularak uzman kişilerle yapılması son derece önemlidir.
- İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmalardır.
- Tehlike ve risk analizi temelde işletme yönetimi tarafından yapılmalıdır, bununla beraber aynı teknik denetim elemanları ve uzmanlar tarafından iş güvenliği sistemlerini değerlendirmek için uygulanabilir.
- İş yerlerindeki denetimlerde, iş yerinin yönetsel çalışmalarında, çalışanların her zaman içiçe bulunduğu riskler iyi tespit edilmeli ve kazaların önlenmesi, üretimin planlanması ve işletme içi hiyerarşik düzenin sağlanmasında bu riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- 1) Risk analizi yaparken nelere dikkat etmemiz gerekir?
 - a) Ekip oluşturmak
 - b) Çalışmaları destekleyici katılımcı bir yönetim anlayışına sahip olmak
 - c) İşletme/kurum faaliyet alanını göz önünde bulundurmak
 - d) Uzman ve konusuna hâkim kişilerle yapmak
 - e) Çalışma alanı olarak öncelikle teknik alanlardan başlamak
- 2) Aşağıdakilerden hangisi mevcut durum analizi yaparken gerekli bilgilerden biri değildir?
 - a) Kurumsal organizasyon şeması
 - b) İlk müdahale odası var mı?
 - c) Doktor var mı? Hemşire var mı?
 - d) Taşeron firmaya ait risk analizi raporu var mı?
 - e) Elektrik su iletim altyapı kapasitesi
- 3) Kaza sonuç analizinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - a) Her hangi bir tehlikeli olayın yaratabileceği çeşitli senaryolar analiz edilir.
 - b) Analiz edilecek sistemin iyi belirtilip sınırlarının çizilmesi gerekir.
 - c) İdeal olarak, birden fazla proses ve koruma sistemlerinin olduğu tesislerde kullanılır.
 - d) Kazaların sıklığı ve/veya olasılıkları sayısal olarak belirlenebilir.
 - e) Hata ağacı analizi
- 4) Risk analizinde aşağıdakilerden hangisi raporlama kısmında bulunmaz?
 - a) Yapılan risk tespitlerinin değerlendirmesi
 - b) Çalışmada tüm ekip riskleri
 - c) Oluşabilecek sonuçlar
 - d) İkincil bir afete dönüşme olasılıkları
 - e) Acil yardım planı
- 5) Maruziyet olasılığının sayısallaştırılması için kullanılan hesaplama aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - a) Çok küçük olasılık - 1
 - b) Küçük olasılık - 3
 - c) Orta dereceli olasılık - 5
 - d) Yüksek olasılık - 7
 - e) Çok yüksek olasılık - 9

- 6) Amerika Federal Acil Durum Yönetim Kurumunun standardı olan Fema 171. standardı aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralamayla verilmiştir?
- a) İnsan - bitki - tesis
 - b) İnsan - çevre - tesis
 - c) Çevre - tüm canlılar - tesis
 - d) İnsan - tesis - çevre
 - e) Çevre - insan - tesis
- 7) İşletme/kurumun olay geçmişleri neden gereklidir?
- a) Risk profillerini belirlemek için
 - b) Acil yardım planı için
 - c) Sabotaj planı için
 - d) 24 saat çalışma planı için
 - e) Kriz yönetimi esaslarını belirlemek için
- 8) Risk değerlendirmesi yaparken bilgi yönünden güvenlik biriminin sahip olması gereken bilgilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- a) Sabotaj, haberleşme
 - b) İlk yardım, 5188 sayılı kanun
 - c) Şüpheli zarf/paket
 - d) Şüpheli araç, kimyasalların Ph bilgileri
 - e) Şüpheli şahıs, terörizm
- 9) Olası afet ve acil durumlarda panik, kargaşa ve yanlış müdahaleleri önlemek için yapılması gerekenlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- a) Eğitim tekrarlarının yapılması
 - b) Birimler arası rotasyon yapmak
 - c) Masa başı tatbikatı yapılması
 - d) Haberli tatbikatların yapılması
 - e) Habersiz tatbikatların yapılması
- 10) İş sağlığı ve güvenliğinde mühendislik önlem uygulamaları nelerdir?
- a) Otomasyon
 - b) Tecrit (ayırma)
 - c) Uzaklaştırma
 - d) Chiller sisteminin izole edilmesi
 - e) Havalandırma

Cevaplar

1e,2d,3e,4e,5a,6d,7a,8d,9b,10d

Özet

• Ülkemiz bulunduğu konumdan dolayı afetlere sıkça maruz kalmaktadır. Afetler veya diğer olağanüstü durumlardan en az zarar ile çıkabilmek için afet öncesi veya afet durumunda görev yapacak birimlerin iyi koordine edilmesi gerekir. Kamu kuruluşları verdikleri hizmet gereği kendi aralarında haberleşmek için bir haberleşme sistemi kurmadıklarından veya mevcut haberleşme sistemleri afet esnasında zarar görebileceğinden gönüllük esasına dayanan amatör telsiz faaliyeti afet haberleşmesinde çok yarar sağlamaktadır. Kuşkusuz kamu kurumlarının gelişmiş haberleşme sistemleri mevcuttur ancak bunlar kendi birimleri içinde verdikleri hizmetler ile ilgili haberleşmelerde kullanırlar. GSM veya diğer haberleşme sistemleri ticari amaçla belli bir kapasite için tasarlanmış olup acil durumlarda kesintiye uğrayabilmektedir. Amatör Telsiz Belgesi alabilmek için Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yılda iki kez yapılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak gerekir. Sınavda işletme bilgisi, kanun yönetmelik ve teknik konulardan oluşan 50 soruluk test uygulanır. İşletme bilgisi telsiz operatörü için vageçilmez nitelikte olup haberleşme ile ilgili pek çok kriteri ihtiva etmektedir. Bunlar radyo frekansı HF, VHF ve UHF şeklinde sınıflandırma, sinyal kalitesine karşılık gelen RST raporu, ulusal ve uluslararası fonetik alfabe, saat farkı hesaplanması, modülasyon yöntemleri, anten parametreleri, çağrı işaretleri, çağrı bölgeleri ve ülke prefiksleri şeklindedir.

Ödev

- Q kodlarını <http://www.tacallbook.org/amator/qkodlari.rtf> adresinden indirerek öğreniniz.
- Amatör Telsiz Sınavı sorularının açıklamalı çözümlerini <http://www.qsl.net/ta9kk/amatortelsizsinavi.rar> adresinden indirerek öğreniniz.
- <http://www.btk.gov.tr/mevzuat/kanunlar/index.php> adresinde haberleşme ile ilgili mevzuatları okuyunuz.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Uluslararası Amatör Telsizciler Birliğinin kısaltmasıdır?
 - a) IARU
 - b) ITU
 - c) TRAC
 - d) ARRL
 - e) CEPT
2. 30-300 MHz aralığı hangi bant aralığındadır?
 - a) HF
 - b) VHF
 - c) UHF
 - d) SHF
 - e) EHF
3. OSCAR kelimesinin Uluslararası Fonetik Alfabe'ye göre hecelenmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - a) Ocean-Sierra-Charlie-Alpha-Romeo
 - b) Oscar- Sierra-Charlie-Alpha-Roma
 - c) Oscar- Sierra-Charlie-Alpha-Raman
 - d) Oscar- Sierra-Charlie-Alpha-Romeo
 - e) Oscar- Sierra-Charlie-Anna-Romeo
4. Bir çeyrek dalga antenin boyu 5 m'dir. Bu anten hangi frekansta iyi çalışır?
 - a) 15 MHz
 - b) 60 MHz
 - c) 30 MHz
 - d) 5 MHz
 - e) 20 MHz
5. Greenwich'de tarih 7 Temmuz 2014 Pazartesi ve saat 22:45 iken 30 derece doğu boylamında bir yerde tarih ve saat nedir?
 - a) 7 Temmuz 2014 Pazartesi ve saat 00:45
 - b) 7 Temmuz 2014 Pazartesi ve saat 22:45
 - c) 8 Temmuz 2014 Salı ve saat 00:45
 - d) 7 Temmuz 2014 Salı ve saat 00:45
 - e) 8 Temmuz 2014 Salı ve saat 01:45

6. Bir amatör frekansta dinleme yaparken “Burası TA9J” gibi bir çağrı duyduğunuzda bu çağrı aşağıdaki illerden hangisinden yapılmıştır?
- a) Trabzon
 - b) Gaziantep
 - c) Aydın
 - d) Ankara
 - e) Kars
7. Telsiz telefon (mikrofon ile) haberleşmesinde uluslararası kurallara göre tehlike anında yapılan çağrı aşağıdakilerden hangisi ile başlamaktadır?
- a) SOS
 - b) MAYDAY
 - c) HELP
 - d) CQ
 - e) SAVE
8. Amatör telsizciler arasında yapılan haberleşmenin alındığını veya anlaşıldığını belirten ve birbirlerine bu durumu onay için gönderdikleri belgeye ne ad verilir?
- a) Logbook
 - b) QSL kartı
 - c) Kimlik kartı
 - d) CQ kartı
 - e) Log kartı
9. Telsiz haberleşmesinde bir “merkez istasyonu” ekseninde oluşan ve aynı frekansta çalışan bir istasyon kümesine ne ad verilir?
- a) Çevrim
 - b) Pile-up
 - c) Tekrarlayıcı
 - d) QSO
 - e) SOS
10. Uluslararası telsiz haberleşmesinde hangi saat kullanılır?
- a) MSA
 - b) UTC
 - c) Lokal
 - d) LT
 - e) Merkezî

Cevap Anahtarı

1.A, 2.C, 3.D, 4.A, 5.C, 6.E, 7.B, 8.B, 9.A, 10.B

Özet

- Bir afet ya da acil durum hâlinde, duruma müdahale ile ilgili sorumluluğu bulunan tüm kurumların yaşadığı en önemli sorun, birimler ve kurumlar arası koordinasyondur. Bunun sebebi her kurumun farklı bir telsiz frekansında bulunması ve önce kanuni, sonra teknik sebeplerle birbirleriyle haberleşememesidir. Sahada yaşanan sorunların çözümü için ekiplerin bölge (lokasyon) bilgisine sahip olması, uzman teknik personel içeren bir haberleşme birimi kurması, uygun telsiz cihazları edinmesi ve yazılı iletişim ve standart haberleşme formları kullanması gereklidir. Ancak, ne bütün bunlar, ne de ünitelerde ele alınan ve haberleşme personelinin sahip olması gereken diğer bilgiler, hava-yer iletişimde karşılaşılan sorunları aşmaya yetmeyecektir. Teknik personel, ihtiyaç duyduğu teknik bilginin bir kısmını amatör telsizciler kanalıyla edinebilir.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Afet ve acil durumlarda haberleşme aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
 - a) Farklı gruplar birinden bağımsız olmalıdır.
 - b) Merkezler birbirleriyle haberleşmelidir.
 - c) Merkezi sinir sistemi gibi koordineli olmalıdır.
 - d) İkili gruplar aralarında haberleşmelidir.
 - e) Bütün Takım üyeleri aralarında haberleşmelidir.
2. Aşağıdakilerden hangisi Frekans bilgisi kapsamında değildir?
 - a) HF Bandı
 - b) VHF Bandı
 - c) UHF Bandı
 - d) Mikro dalga
 - e) VHH Bandı
3. IARU SOP ifadesinin açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Standart ve yazılı haberleşme prosedürünü
 - b) Ortak ayarlanmış frekanstaki cihazları
 - c) Tehlike uyarısını
 - d) Radrasyon sızıntısını
 - e) Amatör cihaz belgesini
4. QUF kısaltması duyulduğunda ilk olarak ne yapılmalıdır?
 - a) S.O. S sinyali vermeye başlayın.
 - b) Cihaz belgelerinizi kontrol edin.
 - c) Kaçın.
 - d) Dinlemeyi durdurup komut iletmeye geçin.
 - e) Göndermeyi durdurup dinlemeye geçin.
5. Afet ya da acil durum hâlinde karşılanması gereken ilk ihtiyaç aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Parasal destek
 - b) Etkilenen bölgeyle haberleşme
 - c) Etkilenen bölgeyle ilgili fiziki bilgi
 - d) Etkilenen bölgeyle ilgili coğrafi bilgi
 - e) Ekipler arasında haberleşme

6. 1999 Gölcük Depremi sırasında haberleşme alanında neler yaşanmıştır?
 - a) Devletin otoritesi daha fazla artmıştır.
 - b) Sabit telefon şebekesi çöktüğü için cep telefonları tek araç olmuştur.
 - c) Amatörlerin çalışmaları yasaklanmıştır.
 - d) Amatörler kendi şahsi cihazları ile kurdukları sistemler sayesinde devletin haberleşmesine katkı sağlamıştır.
 - e) Yabancı devlere havale edilmiştir.
7. AVO metre nedir?
 - a) Haberleşme bandı aralığı ölçüm aracıdır.
 - b) Akım voltaj ve direnç ölçüm aracıdır.
 - c) Işınla mesafe ölçen bir ölçüm aracıdır.
 - d) Bir uzunluk birimidir.
 - e) Bir havacılık terimidir.
8. Afet-acil haberleşme uzmanı teknik personel için malzeme listesinde telsizle birlikte aşağıdakilerden hangisi bulunmalıdır?
 - a) Telsiz tek başına yeterlidir.
 - b) Yanında kullanım kılavuzu olmalıdır
 - c) Radyasyon tehlikesine karşı kurşun kutu alınmadır.
 - d) Asit temizleyici gereklidir.
 - e) Islanmışta kurulamak için kâğıt havlu bulundurmaldır.
9. Afet haberleşmesinde bir uzmanın coğrafi koordinasyon için hangi beceri gereklidir?
 - a) Harita, GPS ve pusula okuma becerilerine sahip olması
 - b) Kayaçların mühendislik özellikleri
 - c) Jeoteknik koşullar
 - d) Atlas bilgisi
 - e) Mors alfabesi
10. CW (Mors)'un ayırt edici özelliği nedir?
 - a) Herkes kolayca öğrenebilir.
 - b) Dinlemek kanunen yasaklanmıştır.
 - c) Kullanım için lisans almak gerektirmez.
 - d) En kötü hava koşullarında bile haberleşmeye imkân verir.
 - e) Herkes kolayca kullanabilir.

Cevap Anahtarı

1.E, 2.E, 3.A, 4.E, 5.D, 6.D, 7.B, 8.B, 9.A, 10.D

Özet

- Acil durum / Afet yönetimi: Afet sonucunu doğurabilecek olayların önlenmesi veya zararlarının azaltılması amacıyla acil durum / afetlere hazırlık ve onların olası zarar / risklerinin azaltılması ile birlikte afetler / acil durumların hemen akabinde müdahale etme ve iyileştirme gibi çalışmaların tümünde yapılması gereken çalışmalar bütünüdür. Bu çalışmaların toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde planlanması, yönlendirilmesi, desteklenmesi, koordine edilmesi, gerekli mevzuat ve kurumsal yapıların oluşturulması veya yeniden düzenlenmesi, etkin ve verimli bir uygulamanın sağlanabilmesi için toplumun tüm kurum ve kuruluşlarıyla, tüm kaynakların bu ortak amaçlar doğrultusunda kullanılması gereklidir.
- Daha önce hiç bir hazırlık ve çalışmanın bulunmadığı iş yerlerinde herhangi bir acil durum veya afet meydana geldikten sonra yapılacak anlık reaktif müdahaleler hiç bir fayda sağlamayacaktır. Öncelikli olarak iş yeri ve çevresinde bulunan insanların can güvenliğinin sağlanması ve iş yeri operasyonel faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması, iş yerindeki maddi hasarlar ile çevresel etkilerin minimize edilmesi / ortadan kaldırılması acil durum planlarında başlıca amaç olmalıdır.
- Acil durumun hangi türü olursa olsun, buna karşı önceden (proaktif) direnç kapasitesinin geliştirilmesi ve acil durumlardan kaynaklanabilecek olası zararların en aza indirilmesi uluslararası acil durum yönetimi ilkeleri ışığında amaçlanmalıdır. İş yerindeki risklere karşı elde bulunan kapasite ne kadar büyükse ve risk ne derece yönetilebiliyorsa oluşabilecek zarar da o derece azaltılabilecektir.
- Acil durum ve afetler; alınan dersler bakımından incelendiğinde, önceden yapılması gereken hazırlık ve zarar azaltma çalışmalarının yapılmaması nedeniyle can kayıpları, yaralanmalar ile ekonomik kayıpların boyutlarının da büyük olduğu gözlenmektedir. Tehlikelerin neden olabileceği, tehlikelere bağlı olası risklerin belirlenmesinin ardından, mal ve can kayıplarına yol açabilecek unsurlar ve bunların meydana getirebileceği zincirleme veya ikincil olaylar da göz ardı edilmemelidir. Acil durumlarla beraber ikincil olarak zincirleme gelişen acil durumların da iş yerlerinde meydana gelmesi mümkündür.
- Acil durum ve afetler; alınan dersler bakımından incelendiğinde, önceden yapılması gereken hazırlık ve zarar azaltma çalışmalarının yapılmaması nedeniyle can kayıpları, yaralanmalar ile ekonomik kayıpların boyutlarının da büyük olduğu gözlenmektedir. Acil durumların ve ikincil etkilerinin sonuçlarının önlenmesi ya da zararlarının azaltılabilmesi için acil durumun öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak idari, yasal ve teknik çalışmaların bütünü acil durum / afet yönetimi olarak tanımlanmaktadır.

Değerlendirme sorularını sistemde ilgili ünite başlığı altında yer alan “bölüm sonu testi” bölümünde etkileşimli olarak cevaplayabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- I. Planın hazırlanması
- II. Planlama için bir ekibin oluşturulması
- III. Mevcut ve olası risklerin analiz edilmesi
- IV. Planın yürürlüğe konması

1. Acil durum planlamasının aşamaları sırayla aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) II-III-I-IV
 - b) III-I-II-IV
 - c) I-III-II-IV
 - d) I-II-III-IV
 - e) II-I-III-IV
2. Aşağıdakilerden hangisinde “acil durum yönetimi aşamaları” doğru olarak verilmiştir?
 - a) Müdahale, Yeniden yapma, Rehabilite etme, İzole etme
 - b) Zarar azaltma, Hazırlıklı olma, Müdahale, İyileştirme
 - c) Kaynağında yok etme, Daha az tehlikeli olanla değiştirme, Tecrit etme, Kişisel koruyucu donanım verilmesi
 - d) Hazırlıklı olma, Zarar Azaltma, Önleme prosedürleri, İyileştirme
 - e) Hazırlıklı olma, Müdahale, Zarar azaltma, İyileştirme

Doğal ve teknolojik kaynaklı risklerin oldukça çeşitlendiği ve arttığı günümüzde organizasyonların ve özellikle endüstriyel kurumların kendi acil durum planlarını hazırlamaları çok önemlidir ve gereklidir. Acil durumu yönetemeyen organizasyonlar tetiklenerek büyümüş afet problemleriyle karşı karşıya kalırlar. Bu problemler organizasyonların neden olur.

3. Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
 - a) İnsan kaynağının yok olmasına/zarar görmesine
 - b) Sermaye kaynaklarının yok olmasına/zarar görmesine
 - c) Üretim kaybı, kalite kaybı, nitelikli iş gücü kaybına
 - d) Pazar ve müşteri kaybı ile itibar kaybına
 - e) Üretim kaybı/zarar görmesine
4. Aşağıdakilerden hangisi zarar azaltma çalışmalarına örnek olamaz?
 - a) Binanın kanalizasyonunun, su yollarının ve musluklarının kontrol edilmesi
 - b) Bir nehre veya su kaynağına yapılara zarar vermemesi için bent çekilmesi
 - c) Senaryolarla ilgili acil durum ekipmanlarının önceden hazırlanması
 - d) Isıtma, havalandırma, klima veya diğer elektrikli malzemelerin gözden geçirilmesi gerekli ise sabitlenmesi
 - e) İş yerindeki yapıların deprem standartlarına göre güçlendirilmesi ya da yeniden inşa edilmesi.

Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için iş yerlerinde yılda en az defa olmak üzere tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve faaliyetler yapılır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat hazırlanır.

5. Paragrafta boş bırakılan yere İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- a) iki, risk azaltıcı, raporu
 - b) iki, önleyici, tutanağı
 - c) bir, risk azaltıcı, tutanağı
 - d) bir, önleyici, raporu
 - e) bir, sınırlayıcı, raporu
6. İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'te tanımlanmış "Güvenli Yer" nedir?
- a) Acil durumlara yönelik tahliye işaret ve işaretçileri ile tahliye imkânı sağlanan yer.
 - b) Acil durumlara yönelik önceden proaktif yöntemle belirlenmiş alarm ve görsel, işitsel uyarı sistemleriyle donanmış güvenli yer.
 - c) Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yer.
 - d) Acil durumlarda çalışanların önceden aldıkları eğitimle erişebildikleri güvenli alan.
 - e) Acil durumun hemen akabinde çalışanların topluca gidecekleri yer.
7. Aşağıdakilerden hangisi acil durum eylem planında yer almaz?
- a) Acil durum ekiplerinin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi
 - b) Çalışanların performans değerlendirmesi ile ilgili prosedürler
 - c) Tahliye prosedürleri
 - d) İnsanlar ve mülkün, acil durum ve afetlerde nasıl korunacağı ile ilgili prosedürler
 - e) Güvenli yerin tanımlanması

8. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda bahsi geçen "destek elemanı" ile ne ifade edilmektedir?
- a) Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş, enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlarından etkilenmemek için koruyucu donanım ile teçhizatlanmış, yeterli eğitime sahip kişi.
 - b) Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş, acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri uygulamak üzere uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi.
 - c) Asli görevinin yanında çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirleyen kişi.
 - d) Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi.
 - e) Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği konularında özel olarak görevlendirilmiş, acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri uygulamak üzere uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi.
9. ISO 9001'de yer almayıp, ISO 14001 ve OHSAS 18001'de yer alan madde aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Politika
 - b) Planlama
 - c) Acil Hâl Hazırlığı
 - d) Sürekli iyileştirme
 - e) Kontrol
10. İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'e göre az tehlike sınıfına yer alan ve 80 çalışanı bulunan bir iş yerinde, arama, kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele ve ilk yardım konularında uygun donanıma sahip ve özel eğitimli en az kaç çalışan görevlendirilmelidir?
- a) Arama, kurtarma, tahliye: 2; Yangınla mücadele: 2; İlk yardım: 4
 - b) Arama, kurtarma, tahliye: 3; Yangınla mücadele: 3; İlk yardım: 2
 - c) Arama, kurtarma, tahliye: 2; Yangınla mücadele: 3; İlk yardım: 4
 - d) Arama, kurtarma, tahliye: 3; Yangınla mücadele: 3; İlk yardım: 4
 - e) Arama, kurtarma, tahliye: 2; Yangınla mücadele: 1; İlk yardım: 4

Cevap Anahtarı

1.A, 2.B, 3.D, 4.C, 5.D, 6.C, 7.B, 8.B, 9.C, 10.A